

Fejér Megyei Kormányhivatal

Ügyszám: FEB/02/1120-1/2015
Ügyintéző: Dr. Váczai Csilla
Telefon: 22/526-907

Tárgy: Javaslát
Melléklet: 2 db

Ráckeresztúr Község Önkormányzat Képviselő-testülete

Ráckeresztúr
Hősök tere 20.
2465

Tisztelt Polgármester Asszony!
Tisztelt Képviselő-testület!

A „Magyarország helyi önkormányzatairól” szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény – Mötv. – 133. § (2) bekezdése alapján javaslattal élek a Tisztelt Képviselő-testület felé annak érdekében, hogy:

az Mötv. 13. § (1) bekezdésének 5., 11. és 19. pontjában kötelező önkormányzati közfeladatként meghatározott köztisztaságra, a települési környezet tisztaságának biztosítására hulladékgazdálkodásra és a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó közszolgáltatás a szakágazati és a jogalkotási szabályoknak megfelelően szabályozásra, illetőleg ellátásra kerüljenek.

A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Területi Közigazgatásért Felelős Államtitkárának XXII-6/1899/3/2013. számú államtitkári utasításával elrendelt céllenőrzésének végrehajtása során megvizsgáltam Ráckeresztúr Község Önkormányzat Képviselő-testületének „a települési hulladékkal kapcsolatos közszolgáltatásról” szóló 10/2013. (IX.18.) önkormányzati rendeletét, és „a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésre vonatkozó közszolgáltatásról” szóló 3/2014. (II.01.) önkormányzati rendeletét.

I.

A céllenőrzés végrehajtása során olyan hiányosságokat, nem megfelelő szabályozásokat tapasztaltam, amelyek javaslatom megtételét indokoltá tették.

Javaslatom indokolását a következő jogszabályokra és Kúriai jogértelmezésre alapítom:

Az Mötv. 13. § (1) bekezdése határozza meg az önkormányzat által kötelezően ellátandó közfeladatok körét. A hivatkozott rendelkezés 5. pontja, 11. pontja és 19. pontja a következő:

„13. § (1) A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:

(...)

5. környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);

(..)

11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;

8000 Székesfehérvár, Szent István tér 9., Tel: 22/526-900, Fax: 22/526-905, e-mail: hivatal@fejer.gov.hu
Fejér Megyei Kormányhivatal Építésügyi, Hatósági, Oktatási és Törvényességi Felügyeleti Főosztály
Törvényességi Felügyeleti Osztálya

Tel.: 22/514-781, Fax: 22/526-940, e-mail: torvenyesség@fejer.gov.hu

(..)

19. hulladékgazdálkodás;”

Ennek alapján a helyi önkormányzat kötelezően ellátandó közfeladatai közé tartozik a települési hulladékkal való gazdálkodás, valamint a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésével kapcsolatos közszolgáltatási feladatok ellátása.

A kötelező feladatellátás biztosításának érdekében a helyi önkormányzatnak a szakágazati törvény rendeletalkotási felhatalmazást és jogalkotási kereteket biztosít.

A települési hulladék vonatkozásában „a hulladékról” szóló 2012. évi CLXXXV. törvény – Ht. – 88. § (4) bekezdésében a települési önkormányzat számára a jogalkotó az alábbi rendeletalkotási felhatalmazást adja:

„88. § (4) Felhatalmazást kap a települési önkormányzat képviselő-testülete, hogy rendeletben állapítsa meg:

- a) a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás ellátásának és igénybevételének szabályait, illetve a 35. §-ban foglalt rendelkezések érvényesítéséhez szükséges szabályokat;
- b) az elkülönített hulladékgyűjtésre vonatkozó részletes szabályokat;
- c) a közterület tisztán tartására vonatkozó részletes szabályokat;
- d) a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díjra vonatkozó, a (3) bekezdés b) pontjának bb) alpontja szerinti miniszteri rendeletben nem szabályozott díjalkalmazási és díjfizetési feltételeket.”

A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz tekintetében, „a vízgazdálkodásról” szóló 1995. évi LVII. törvény – Vgt. – 45. § (6) bekezdése tartalmazza a rendeletalkotási felhatalmazást:

„45. § (6) Felhatalmazást kap a települési önkormányzat képviselő-testülete, hogy a törvény 44/C. § (2) bekezdésében meghatározottakat rendeletben szabályozza.”

Ezen felhatalmazások alapján a képviselő-testület köteles rendeletet alkotni, melynek során mind a szakágazati, mind pedig a jogalkotás szabályszerűségére vonatkozó rendelkezéseket meg kell tartania.

Az idézett jogalkotási felhatalmazások a települési hulladék és a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz vonatkozásában meghatározzák azokat a minimális kötelező tartalmi elemeket, amelyeket a témában alkotott rendeletnek, rendeleteknek tartalmaznia kell.

A települési hulladék tekintetében a kötelező minimális tartalmi elemeket a Ht. 35. § (1) bekezdése határozza meg, amely az alábbi:

„35. § (1) A települési önkormányzat képviselő-testülete önkormányzati rendeletben állapítja meg:

- a) a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás tartalmát, a közszolgáltatási terület határait;
- b) a közszolgáltató tagjai, illetve az alvállalkozó által végzett hulladékgazdálkodási tevékenységet, továbbá a tagoknak, illetve az alvállalkozónak a közszolgáltatás egészéhez viszonyított arányát, ha a közszolgáltatást a közszolgáltató több tagja, illetve alvállalkozó végzi;
- c) a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás ellátásának rendjét és módját, a közszolgáltató és az ingatlanhasználó ezzel összefüggő jogait és kötelezettségeit, valamint a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződés egyes tartalmi elemeit;
- d) a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás igénybevételének miniszteri rendeletben nem szabályozott módját és feltételeit;

- e) az ingatlanhasználót terhelő, miniszteri rendeletben nem szabályozott díjfizetési kötelezettséget, megfizetésének rendjét, az esetleges kedvezmények, továbbá az ingatlanhasználó részéről történő szüneteltetés eseteit;
- f) az üdülőingatlanokra vonatkozó sajátos szabályokat;
- g) a hulladékgazdálkodási közszolgáltatással összefüggő személyes adatok (a természetes személyazonosító adatok, valamint a lakcím) kezelésére vonatkozó rendelkezéseket.”

A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz vonatkozásában hasonló rendelkezést a Vgt. 44/C. § (2) bekezdése tartalmaz:

- „44/§C. § (2) A települési önkormányzat képviselő-testülete önkormányzati rendeletben állapítja meg:
- a) a közszolgáltatás tartalmát, a közszolgáltatással ellátott terület határait;
 - b) a közszolgáltató megnevezését, valamint annak a működési területnek a határait, amelyen belül a közszolgáltató a közszolgáltatást rendszeresen ellátni köteles és az ártalmatlanítás céljából történő átadási helyet;
 - c) a közszolgáltatás ellátásának rendjét, módját és időtartamát, a közszolgáltató és az ingatlantulajdonos ezzel összefüggő jogait és kötelezettségeit, valamint a közszolgáltatásra vonatkozó szerződés egyes tartalmi elemeit;
 - d) a közszolgáltatás igénybevételére vonatkozó kötelezettséget, a közszolgáltatás igénybevételének módját és feltételeit;
 - e) az ingatlantulajdonost terhelő díjfizetési kötelezettséget, az alkalmazható díj legmagasabb mértékét, megfizetésének rendjét, az esetleges kedvezmények és a szolgáltatás ingyenességének eseteit;
 - f) az üdülőingatlanokra, az időlegesen használt és a nem használt ingatlanokra vonatkozó sajátos szabályokat;
 - g) a közszolgáltatással összefüggő személyes adatok (a természetes személyazonosító adatok, valamint a lakcím) kezelésére vonatkozó rendelkezéseket.”

A Kúria Önkormányzati tanácsa számos döntésében vizsgálta a helyi önkormányzatoknak a hulladékgazdálkodással kapcsolatos jogalkotási kötelezettségét.

A települési hulladék esetében a Kúria a Ht. 88. § (4) bekezdésében adott rendeletalkotási felhatalmazás kapcsán az 5.006/2014/3. számú határozatában az alábbiakat mondta ki:

„A hulladékgazdálkodási közszolgáltatással kapcsolatos felhatalmazás alapján a felhatalmazás kereti között – az önkormányzat köteles rendeletet alkotni.”

A Ht. 35. § (2) bekezdésében meghatározott szabályozási tartalom kapcsán a Kúria az 5.015/2014/3. számú határozatában az alábbiakat állapította meg:

„A származtatott hatáskörben megalkotott önkormányzati normatív aktust egészében kell megsemmisíteni akkor, ha figyelmen kívül hagyja a szabályozási keretet jelentő törvényi szabályok megváltozását és a törvényellenes rendeleti szabályok egyedi megsemmisítése értelmezhetetlen, következképpen alkalmazhatatlan normát eredményezne.”

A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz esetében a Kúria az 5.014/2014/3. számú határozatában elvi jelentőséggel kimondta:

„A vízgazdálkodásról szóló törvényben kapott felhatalmazás alapján az önkormányzat köteles rendeletet alkotni a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésének szabályairól, amennyiben az adott településen található szennyvízbekötéssel nem rendelkező ingatlanok.”

Az önkormányzati rendelet szabályozási tartalma vonatkozásában pedig a Kúria az 5.031/2014/3. számú határozatában megállapította, hogy:

*„A Vgt. 45. § (6) bekezdése értelmében „Felhatalmazást kap a települési önkormányzat képviselő-testülete, hogy a törvény 44/C. § (2) bekezdésében meghatározottakat rendeletben szabályozza.”
A Vgt. 44/C. § (2) bekezdése a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó közszolgáltatás körében több tárgykört is megjelöl az önkormányzati szabályozást illetően.
...*

A jelen eljárásban vizsgált Ör. mindösszesen hat szakaszból áll. Nem tartalmazza – többek között – a Vgt. szerinti közszolgáltató megnevezését, az ártalmatlanítás céljából történő átadási helyet, a közszolgáltatásra vonatkozó szerződés egyes tartalmi elemeit, az alkalmazható díj legmagasabb mértékét stb. Megállapítható ezáltal, hogy az Ör. tartalmában sem felel meg a szabályozás alá vont tárgynak.”

A kúriai joggyakorlat alapján tehát mind a települési hulladék esetében, mind pedig a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz esetében a települési önkormányzat a felhatalmazásnak megfelelő, a szakágazati jogszabályban meghatározott szabályozási tartalommal köteles rendeletet alkotni.

A fentebb idézett szakágazati törvények mellett a jogalkotás során figyelembe kell venni „a jogalkotásról” szóló 2010. évi CXXX. törvény – Jat. – valamint „a jogszabályszerkesztésről” szóló 61/2009. (XII.14.) IRM rendelet előírásait is.

Javaslatom megtételét indokolja továbbá az is, hogy „a hulladékgyűjtési közszolgáltatás végzésének feltételeiről” szóló 385/2014. (XII. 31.) Korm. rendelet 15. § (1) bekezdése alapján a 2015. július 1-jétől hatályos szabályozás értelmében a legkisebb gyűjtőedény-méret 60 literről 80 literre módosul. Ennek alapján hatályos rendelet felülvizsgálata mindenképpen szükségszerűvé válik.

Javaslatom megtételét az is indokolja, hogy Ráckeresztúr Község Önkormányzata nem rendelkezik nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó közszolgáltatási szerződéssel.

II.

Az I. pontban idézett Mötv. 13. § (1) bekezdés 5. pontja alapján a helyi önkormányzat közfeladatai közé tartozik a köztisztaság, a települési környezet tisztaságának biztosítása, mely vonatkozásában a Ht. korábban idézett 88.§ (4) bekezdésének c) pontja ad rendeletalkotási felhatalmazást.

A hivatkozott rendelkezés 2013. január 1-jén lépett hatályba. Ezen időpontot megelőzően a közterület tisztántartásával kapcsolatos szabályozás megalkotására „a hulladékgyűjtésről” szóló 2000. évi XLIII. törvény – Hgt. – 31. § (2) bekezdése adott felhatalmazást.

„A jogalkotásról” szóló 2010. évi CXXX. törvény – Jat – 5. § (4) bekezdése kifejezetten előírja, hogy a hatályos felhatalmazás alapján a jogalkotási felhatalmazás jogosultjának – jelen esetben a képviselő-testületnek – kötelessége a jogszabály megalkotása.

„5. § (4) A felhatalmazás jogosultja a jogszabályt köteles megalkotni, feltéve, hogy a felhatalmazást adó jogszabályból kifejezetten más nem következik.”

A Kúria több határozatában is foglalkozott a jogalkotási kötelezettség, valamint a felhatalmazás kérdéskörével.

A Köf. 5.031/2012/11. számú határozatában a Kúria kimondta, hogy eljárásában az önkormányzati rendeletek kontrollját, a kúriai eljárás időpontjában hatályos jogszabályok alapján kell elvégezni:

„A Kúria Önkormányzati Tanácsa az önkormányzati rendeletek törvényességi vizsgálata során az önkormányzati rendeletet (vizsgált rendelkezését) mindig a hatályos törvényekhez és a hatályos más jogszabályokhoz méri. A Kúria Önkormányzati Tanácsának - az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés c) pontjában és a Bszi. 24. § (1) bekezdés f) pontjában foglalt hatáskörében eljárva - az Alaptörvényből és törvényből eredő feladata, hogy az önkormányzati normákat a törvényekkel összhangba hozza, illetőleg - az új jogalkotást tekintve - összhangban tartsa. Az önkormányzati rendszer hatályos szabályainak a mindenkor hatályos törvényekkel és más jogszabályokkal kell összhangban állni. Ezt fejezi ki az Alaptörvény és a Bszi. idézett szabálya akkor, amikor kimondja, hogy a Kúria Önkormányzati Tanácsa a más jogszabályba ütköző önkormányzati rendeletet megsemmisíti.”

A Köf.5.014/2014/3. számú határozatában kimondta, hogy a hatályos jogalkotási felhatalmazás címzettje nem mérlegelheti azt, hogy egy törvényből eredő szabályozási kötelezettségének eleget tesz-e vagy sem. A jogalkotás címzettjének ebben az esetben kötelező az adott tárgykörben megfelelő szintű szabályozást kialakítania.

„Az ügy érdeme tekintetében a Kúria a következőket állapította meg: A Vgt. a vízgazdálkodás körében több feladatot ró a települési önkormányzatokra. A Vgt. 4. § (2) bekezdés d) pontja alapján a települési önkormányzat – a vízgazdálkodási tevékenységek, mint közfeladatok (közszolgáltatások) körében – köteles gondoskodni a településen található szennyvízbekötés nélküli ingatlanok esetében a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésének szervezéséről és ellenőrzéséről. A Vgt. 44/C. § (1) bekezdés első mondata értelmében a települési önkormányzat vagy azok társulása kötelezően ellátandó közszolgáltatásként a közüzemi csatornahálózatba vagy a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló kormányrendeletben meghatározott módon engedélyezett egyedi szennyvízkezelés után befogadóba nem vezetett háztartási szennyvíz begyűjtésére közszolgáltatást szervez és tart fenn.

Ezek a jogszabályi rendelkezések szennyvízbekötés nélküli ingatlanok esetén helyi közszolgáltatás szervezéséről, fenntartásáról és ellenőrzéséről, mint önkormányzati feladatról szólnak.

A Vgt. záró rendelkezései között található 45. § (6) bekezdése megerősíti a rendeleti szabályozásra adott felhatalmazást amikor kimondja, hogy felhatalmazást kap a települési önkormányzat képviselő-testülete, hogy a törvény 44/C. § (2) bekezdésében meghatározottakat rendeletben szabályozza.

„Jelen ügyben a Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy Nagycsécs Község Önkormányzatának Képviselő-testülete nem tett eleget a Vgt. 4. § (2) bekezdés d) pontjában, 44/C. § (1) és (2) bekezdésében, valamint 45. § (6) bekezdésében foglalt jogalkotási kötelezettségének, nem alkotta meg a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésének szabályait tartalmazó önkormányzati rendeletét.”

A Kúria következetesen alkalmazott ítélkezési gyakorlata szerint ez azt is jelenti, hogy a Ht. 88. § (4) bekezdésének c) pontjában meghatározott szabályozási tárgykörben mindenképpen szükséges rendeletet alkotni.

Javaslatom megtételét így indokolja az is így, hogy Ráckeresztúr Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Ht. 88. § (4) bekezdésének c) pontjában foglalt felhatalmazásnak megfelelően nem alkotta meg az önkormányzati rendeletét.

A települési hulladékról és a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésének szabályozásával kapcsolatos önkormányzati rendelet, rendeletek felülvizsgálatának elősegítéséhez kérem, használják fel a javaslatom mellékleteként rendelkezésükre bocsátott szakmai segédanyagokat.

Az Mötv. 133. § (2) bekezdése szerint a Kormányhivatal javaslattal élhet a helyi önkormányzat felé, melyet a Képviselő-testület köteles megtárgyalni és arról döntést hozni.

A javaslat elutasításának indokát a helyi önkormányzat köteles a Kormányhivatallal ismertetni.

Kérem, hogy javaslatom megtárgyalásáról és az arról született döntésükről, illetve annak esetleges elutasításáról 2015. július 31. napjáig tájékoztatni szíveskedjék.

Amennyiben a képviselő-testület javaslatomat határidőben nem tárgyalja meg, illetőleg arról nem hoz döntést, úgy az Mötv. 132. § (1) bekezdésében biztosított törvényességi eljárást folytatok le.

Szíves közreműködésüket előre is köszönöm!

Székesfehérvár, 2015. június 29.

Tisztelettel:

Dr. Simon László
kormány megbízott

V/

HATÁROZAT KIVONAT

Ráckeresztúr Község Önkormányzat Képviselő-testülete 2015. szeptember 14. napján tartott rendes, nyilvános ülésének jegyzőkönyvéből:

Ráckeresztúr Község Önkormányzat Képviselő-testülete 175/2015. (IX. 14.) határozata

a Fejér Megyei Kormányhivatal FEB/02/1120-1/2015. sz. javaslatáról

A képviselő-testület megtárgyalta a Fejér Megyei Kormányhivatal mellékelt FEB/02/1120-1/2015. sz. javaslatát, az abban foglaltakkal egyetért, és a javaslatban foglaltak végrehajtásával kapcsolatban a következő döntést hozza:

- 1. Felkéri a polgármestert, hogy a települési hulladékkal kapcsolatos közszolgáltatásról szóló 10/2013. (IX. 18.) önkormányzati rendelet felülvizsgálatát jóváhagyásra terjessze a képviselő-testület elé.*
- 2. Felkéri a polgármestert, hogy a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó közszolgáltatásról szóló 3/2014. (I. 31.) önkormányzati rendelet felülvizsgálatát és a hozzá kapcsolódó közszolgáltatási feladat ellátási szerződés tervezetét jóváhagyásra terjessze a képviselő-testület elé.*
- 3. Felkéri a polgármestert, hogy az ingatlanok és a közterületek tisztán tartására vonatkozó részletes szabályokról szóló önkormányzati rendelet tervezetét jóváhagyásra terjessze a képviselő-testület elé.*

A képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a határozatról a Fejér Megyei Kormányhivatalt értesítse, és tegye meg a határozat végrehajtása érdekében szükséges intézkedéseket.

Felelős: dr. Szentés-Mabda Katalin Dóra polgármester

Határidő: azonnal

Ráckeresztúr, 2015. szeptember 15.

dr. Szentés-Mabda Katalin Dóra
polgármester

dr. Nagy Gábor
jegyző